

गणपती व दहीहंडी उत्सवाच्या
कालावधीत दाखल खटले मागे
घेण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. पीआरओ-०८२२/प्र.क्र.१३९/विशा - २

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२

दिनांक : १८ ऑगस्ट, २०२२.

प्रस्तावना :-

राज्यात गणपती व दहीहंडी उत्सवाच्या कालावधीत कायदेशीर सूचनांचे उल्लंघन झाल्यामुळे अनेक खटले दाखल झालेले आहेत. त्यामुळे विद्यार्थी, युवक व इतर नागरिकांना अनेक अडचणी उद्भवत आहेत, म्हणून सदर खटले मागे घेण्याबाबत लोकप्रतिनिधींकडून शासनाकडे मागणी होत असल्याने सदर खटले मागे घेण्याबाबत कार्यवाही करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यात गणपती व दहीहंडी उत्सवाच्या कालावधीत कायदेशीर सूचनांचे उल्लंघन झाल्यामुळे ज्या गुन्ह्यांमध्ये दि.३१/०३/२०२२ पर्यंत दोषारोपपत्र दाखल झाले आहेत व ज्या खटल्यांमध्ये खालील अटी/शर्तीची पूर्तता होत आहे असे खटले मागे घेण्याची कायदेशीर तरतुदीप्रमाणे कार्यवाही करण्यासाठी शासन तत्वतः मान्यता देत आहे.

- अ) सदर खटले हे गणपती व दहीहंडी उत्सवाच्या कालावधीत कायदेशीर सूचनांचे उल्लंघन झाल्यामुळे दाखल असावेत.
- ब) अशा घटनेत जिवीत हानी झालेली नसावी.
- क) अशा घटनेत खाजगी व सार्वजनिक मालमत्तेचे रु.५,००,०००/- (रु. पाच लक्ष) पेक्षा जास्त नुकसान झालेले नसावे.

२. गणपती व दहीहंडी उत्सवाच्या कालावधीत कायदेशीर सूचनांचे उल्लंघन झाल्यामुळे दाखल झालेल्या खटल्यांसंदर्भात कार्यवाही करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे :

अ) पोलीस आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखालील समिती (पोलीस आयुक्तालयाचे कार्यक्षेत्रासाठी)

- १) पोलीस आयुक्त :- अध्यक्ष
- २) सहायक संचालक, अभियोग संचालनालय :- सदस्य
- ३) पोलीस उप आयुक्त (गुन्हे) :- सदस्य-सचिव

ज्या पोलीस आयुक्तालयाच्या ठिकाणी पोलीस उप आयुक्त (गुन्हे) कार्यरत नसतील, अशा ठिकाणी सहायक पोलीस आयुक्त (गुन्हे) हे सदस्य सचिव राहतील.

ब) जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समिती (पोलीस आयुक्तालयाचे कार्यक्षेत्र वगळून)

१) जिल्हाधिकारी	:-	अध्यक्ष
२) सहायक संचालक, अभियोग संचालनालय	:-	सदस्य
३) अतिरिक्त जिल्हा पोलीस अधीक्षक,	:-	सदस्य-सचिव

३. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने रिट याचिका (दिवाणी) (Civil) क्रमांक ६९९/२०१६ (अश्विनी कुमार उपाध्याय विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया व इतर) मध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार ज्या खटल्यांमध्ये विद्यमान व माजी खासदार, आमदार यांचा समावेश आहे, असे खटले मा. उच्च न्यायालयाच्या संमतीशिवाय मागे घेता येणार नाही.

४. सदर समित्यांनी गणपती व दहीहंडी उत्सवाच्या कालावधीत कायदेशीर सूचनांचे उल्लंघन झाल्यामुळे दाखल खटल्यांबाबत निर्णय घेताना खालील कार्यपध्दती अनुसरावी.

अ) ज्या घटनेत जिवीत हानी झालेली नाही व खाजगी अथवा सार्वजनिक मालमत्तेचे रु.५,००,०००/- (रु. पाच लक्ष) पेक्षा जास्त नुकसान झालेले नसेल अशा घटनेत दि.३१/०३/२०२२ पर्यंत दोषारोपपत्र दाखल झालेल्या सर्व खटल्यांचा समितीने आढावा घ्यावा व शासन निर्णयात नमूद केलेल्या निकषाप्रमाणे प्रकरण तपासून खटले मागे घेण्याबाबत कायदेशीर कार्यवाही करावी.

आ) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने रिट याचिका (दिवाणी) (Civil) क्रमांक ६९९/२०१६ (अश्विनी कुमार उपाध्याय विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया व इतर) मध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार ज्या खटल्यांमध्ये विद्यमान व माजी खासदार, आमदार यांचा समावेश आहे, असे खटले मा. उच्च न्यायालयाच्या संमतीशिवाय मागे घेता येणार नाही.

इ) सदर घटनेत सार्वजनिक मालमत्तेचे रु.५,००,०००/- (रु. पाच लक्ष) पेक्षा कमी नुकसान झालेले असल्यास अशा प्रकरणी अर्जदाराच्या अर्जाची वाट न पाहता समितीने स्वतःहून तपासणी करावी. सदर खटला मागे घेणे योग्य असल्याचे समितीचे मत झाल्यास समितीच्या सदस्य सचिवांनी संबंधितास त्याबाबत कळवावे. सदर नुकसान भरपाईची रक्कम भरणेबाबत त्यांची लेखी संमती असल्यास सदर खटले मागे घेण्याबाबत समितीने शिफारस करावी.

ई) एखाद्या खटल्यात एका पेक्षा अधिक व्यक्तींचा सहभाग असल्यास सार्वजनिक मालमत्तेच्या नुकसानीची रक्कम समप्रमाणात अथवा सर्वसहमतीने वसूल करण्यात यावी. नुकसान

भरपाईची रक्कम भरली याचा अर्थ गुन्हा सिध्द झाला किंवा मान्य झाला असा लावण्यात येऊ नये.

उ) समितीने खटला मागे घेण्याची शिफारस केल्यानंतर संबंधित सरकारी अभियोक्त्याने तात्काळ सदर शिफारस विहित मार्गाने मा. न्यायालयाच्या निदर्शनास आणावी व त्याबाबत तात्काळ समितीस कळवावे.

ऊ) समितीच्या शिफारशींवर मा. न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाची माहिती संबंधित सरकारी अभियोक्त्याने तातडीने समितीस कळवावे.

५. गणपती व दहीहंडी उत्सवाच्या कालावधीत कायदेशीर सूचनांचे उल्लंघन झाल्यामुळे ज्या खटल्यांमध्ये खाजगी व सार्वजनिक मालमत्तेचे नुकसान झाले आहे, त्या नुकसानीची भरपाईची वसूल केलेली रक्कम खालील लेखाशिर्षाखाली जमा करावी.

“ ०५५- पोलीस

१००-पोलीस

१०३-फी, दंड व जप्तीच्या रक्कमा

०२- नुकसान भरपाई

(०२)(०१) राजकीय व सामाजिक आंदोलनात झालेली सार्वजनिक व खाजगी मालमत्तेची नुकसान भरपाई (००५५०३६२) ”

६. सदर शासन निर्णयात नमूद केलेल्या बाबींची व कार्यपध्दतीची सर्व संबंधितांनी काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याच संगणक सांकेतांक क्रमांक २०२२०८१८१५१०५४७०२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(कैलास गायकवाड)
सह सचिव, गृह विभाग.

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव.
३. मा. उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (गृह) यांचे सचिव.
४. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव (गृह), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
७. अपर पोलीस महासंचालक, राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
८. प्रधान सचिव, (विशेष), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती).

१०. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (५ प्रती).
११. सचिव, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (५ प्रती).
१२. सर्व जिल्हादंडाधिकारी.
१३. सर्व पोलीस आयुक्त (लोहमार्गासह).
१४. सर्व पोलीस अधीक्षक.
१५. सर्व अतिरिक्त जिल्हा पोलीस अधीक्षक.
१६. सर्व पोलीस सह / उप आयुक्त (गुन्हे).
१७. संचालक, सरकारी अभियोक्ता संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१८. सर्व सहायक संचालक व सरकारी अभियोक्ता.
१९. सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२०. अध्यक्ष, इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई.
२१. अध्यक्ष, नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई.
२२. अध्यक्ष, भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरेक नं.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भगवान चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई.
२३. अध्यक्ष, भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस.व्ही. पटेल रोड, मुंबई.
२४. अध्यक्ष, भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई.
२५. अध्यक्ष, राष्ट्रीय जनता दल (से.), एल. आय. सी. इमारतीसमोर, मुंबई.
२६. अध्यक्ष, बहुजन समाज पार्टी, डी -१, इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई.
२७. अध्यक्ष, शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई.
२८. अध्यक्ष, महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, २०२, मातोश्री टॉवर, दुसरा मजला, पद्माबाई ठक्कर मार्ग, माटुंगा (प.), मुंबई.
२९. निवडनस्ती (का. विशा - २).